

INFORMACJA

o posiedzeniu **Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji**

nr posiedzenia: **248**

data posiedzenia: **31 marca 2023 r.**

Porządek posiedzenia:

1. Jaka Rada Europy? Rola Rady Europy w obliczu wyzwań stojących przed kontynentem europejskim przed IV szczytem Szeffów Państw i Rządów Krajów Rady Europy zaplanowanym na 16–17 maja br. w Reykjaviku.

Posiedzeniu przewodniczył:

przewodniczący komisji Aleksander Pociąg.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie komisji:

Rafał Ambrozik, Mariusz Gromko, Robert Mamątow, Marek Martynowski, Ewa Matecka, Gabriela Morawska-Stanecka, Aleksander Pociąg, Michał Seweryński, Lidia Staroń, Bogdan Zdrojewski, Wojciech Ziemiak,

senator:

Stanisław Gawłowski,

goście:

Ministerstwo Spraw Zagranicznych:

zastępca dyrektora Departamentu Narodów Zjednoczonych i Praw Człowieka Magdalena Butrymowicz,

zastępczyni rzecznika praw obywatelskich Hanna Machińska,

Helsińska Fundacja Praw Człowieka:

koordynator Platformy Praw Człowieka Krzysztof Bartczak,

Amnesty International Polska:

dyrektorka Anna Błaszczak-Banasiak,

Światowa Organizacja przeciwko Torturom:

członek Rady Wykonawczej Adam Bodnar,

Krajowa Rada Radców Prawnych:

prezes Włodzimierz Chróścik ze współpracownikami,

sekretarz generalny Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy w latach 2011–2021 Wojciech Sawicki,

Poznańskie Centrum Praw Człowieka w Instytucie Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk:

kierowniczką Katarzyna Sękowska-Kozłowska,

Fundacja „ClientEarth”:

dyrektor Działu Prawa Ochrony Środowiska Marcin Stoczkiewicz,

Fundacja im. Stefana Batorego:

przedstawiciel Krzysztof Izdebski,

Centre for European Policy:

członkini Katarzyna Jakimowicz,

Fundacja „Ocalenie”:

starsza specjalistka ds. relacji zewnętrznych Magdalena Zuberek-Wąsińska,

Sejm RP:

przedstawicielki delegacji Sejmu i Senatu do Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy,
posłanki Kamila Gasiuk-Pihowicz, Mirosława Nykiel.

Ad 1.

Wydarzenia w Europie w ostatnich latach, w tym m.in. kryzys migracyjny na Morzu Śródziemnym i Białorusi, kryzys instytucji demokratycznych w wielu krajach członkowskich Rady Europy i Unii Europejskiej podważający zaufanie do praworządności, coraz częściej niewykonywanie orzeczeń trybunału w Strasburgu oraz napaść Rosji na Ukrainę, stały się przyczynkiem do zwołania w dniach 16–17 maja 2023 r. w Reykjavíku IV szczytu szefów państw i rządów krajów Rady Europy. Zorganizowanie przez przewodniczącego Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Aleksandra Pocięja, który jest jednocześnie wiceprzewodniczącym delegacji Sejmu i Senatu do Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy, posiedzenia komisji miało dać odpowiedź na pytanie o przyszłość tej międzynarodowej instytucji.

Członek Rady Wykonawczej (Executive Council) Światowej Organizacji przeciwko Torturom Adam Bodnar podzielił się wnioskami ze szczytu organizacji pozarządowych, który odbył się w dniach 28 lutego–1 marca 2023 r. w Hadze, a został poświęcony przygotowaniu deklaracji obywatelskiej dotyczącej reformy Rady Europy, mającej na celu jej wzmocnienie.

Odnosząc się do wniosków z poprzedniego szczytu RE, który odbył się 18 lat temu w Warszawie, zastępczyni rzecznika praw obywatelskich Hanna Machińska stwierdziła, że oczekiwania wobec majowego szczytu w Reykjavíku to m.in. częstsze organizowanie tych spotkań (co 4 lata), powstanie wskaźnika demokracji, zwiększenie roli młodych w Europie i wzrost liczby konwencji, do których przystąpi Unia Europejska (np. konwencja stambulska).

O oczekiwaniach i działaniach podejmowanych w RE na rzecz poprawy jakości życia obywateli Europy i świata w związku ze zmianami klimatycznymi mówił senator Stanisław Gawłowski, przewodniczący Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu. Zauważył, że Europa stała się liderem ochrony klimatu i narzuca taką politykę innym państwom, także poprzez finansowanie służących temu przedsięwzięć.

Podczas dyskusji przedstawiciele organizacji, m.in. Amnesty International i Fundacji „ClientEarth”, wskazywali na zagadnienia warte w ich opinii szczegółowego omówienia podczas nadchodzącego szczytu.